

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 396/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť M. S., N., zastúpeného advokátom JUDr. P. K., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 135/2009-57 z 18. februára 2010 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo 141/2010 z 28. apríla 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2011 doručená sťažnosť M. S., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 135/2009-57 z 18. februára 2010 a rozsudkom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžo 141/2010 z 28. apríla 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) č. 570 z 2. decembra 2008 podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe príslušníkov PZ“) prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru.

Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ 15. decembra 2008 opravný prostriedok – rozklad, ktorý bol rozhodnutím ministra sp. zn. SLV-7/PK-2009 z 1. júla 2009 podľa § 243 ods. 4 zákona o štátnej službe príslušníkov PZ zamietnutý, a tým došlo k potvrdeniu personálneho rozkazu ministra z 2. decembra 2008.

Vzhľadom na výsledok správneho konania sťažovateľ podal krajskému súdu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra z 1. júla 2009, ktorú krajský súd rozsudkom č. k. 1 S 135/2009-57 z 18. februára 2010 zamietol.

Na základe odvolania podaného sťažovateľom najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Sžo 141/2010 z 28. apríla 2011 rozhodnutie krajského súdu z 18. februára 2010 potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkami krajského súdu a najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a svoje presvedčenie odôvodnil takto:

«... súdy... uskutočnili svojvoľný, arbitrárny, absolútne anomálny, doterajšej praxi sa vymykajúci výklad policajného zákona a to jeho § 192 ods. 5 v súvislosti s počítaním a plynutím subjektívnej dvojmesačnej prekluzívnej lehoty a so svojvoľným výkladom pojmu „nadriadený“, ktorý sa v tomto zákonnom ustanovení nachádza...

Konkrétne § 192 ods. 5 policajného zákona stanovuje, že o prepustení policajta z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. d) až g) možno rozhodnúť len do dvoch mesiacov odo

dňa, keď nadriadený zistil dôvod prepustenia, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď tento dôvod vznikol; v týchto lehotách sa musí rozhodnutie o prepustení policajtovi aj doručiť...

Prepustenie zo služobného pomeru mi bolo jednoznačne uložené po dvojmesačnej subjektívnej lehote.

Je totiž nesporné, že predmetný skutok, pre ktorý som bol prepustený zo služobného pomeru sa stal dňa 30. 9. 2008 a v tento deň sa aj hneď zo strany mojich nadriadených začal skutok vyšetrovať, o čom svedčí jednak môj úradný záznam zo dňa 30. 9. 2008, ktorým som sa musel môjmu priamemu nadriadenému npor. M... T... vyjadriť k tomuto skutku, čo je zadokumentované v protokole neutajovaných registratúrnych záznamov roku 2008 pod číslom 255 zo dňa 30. 9. 2008.

V tento istý deň t. j. 30. 9. 2008 sa o dôvode na moje prepustenie dozvedel jednak môj priamy nadriadený npor. T..., ale - čo považujem za podstatné vzhľadom aj na dôvody, ktoré obsahuje rozhodnutie ministra o rozklade - aj pplk. Ing. J... A..., ktorý bol prvým zástupcom riaditeľa a súčasne riaditeľom Úradu justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre, t. j. nadriadený služobný funkcionár, ktorý je oprávnený voči policajtovi prijať personálne alebo disciplinárne opatrenia.

Zo súdneho spisu vyplýva, že rozhodnutie o mojom prepustení mi bolo doručené dňa 2. 12. 2008, t. z. jasne a jednoznačne po dvojmesačnej lehote uvedenej v citovanom § 192 ods. 5 policajného zákona.

Túto moju argumentáciu, ktorú som podrobne rozviedol vo svojej žalobe a ešte podrobnejšie vo svojom stanovisku zo dňa 21. 10. 2009..., súdy vôbec nerešpektovali a uskutočnili podľa mňa jednoznačne protizákonný, protiústavný a svojvoľný výklad jednak plynutia a počítania subjektívnej dvojmesačnej lehoty a jednak protiústavný a svojvoľný výklad pojmu nadriadený uvedený v spomínanom § 192 ods. 5 policajného zákona, čím porušili moje základné právo na spravodlivý súdny proces a nato, aby bola moja vec spravodlivo a nestranne prejednaná a rozhodnutá.

Podľa názoru Krajského súdu Bratislava vyslovený v jeho rozsudku, ako i podľa názoru Najvyššieho súdu SR vyslovený v jeho rozsudku, totiž podľa týchto súdov je potrebné pojem „nadriadený“ uvedený v § 192 ods. 5 vykladať tak, že za tohto nadriadeného je možné považovať len ministra vnútra SR, pričom tam súdy poukazujú na predpisy nižšej právnej sily, napr. nariadenie ministra vnútra SR č. 62/2003, ktoré ustanovuje päť stupňov

personálnej pôsobnosti, podľa ktorého len minister vnútra je oprávnený rozhodnúť o prepustení príslušníka PZ zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e) policajného zákona.

K tejto argumentácii v zásade nemám námietky a aj som si vedomý, že o prepustení z policajného zboru má právo rozhodnúť minister vnútra.

Otázka zásadného významu je však tá, v akej lehote to môže minister urobiť; a tu sme pri podstate celej protiústavnosti a svojvoľnosti výkladu súdov pojmu „nadriadený“ a z toho vyplývajúceho svojvoľného výkladu plynutia subjektívnej dvojmesačnej lehoty.

Zákonné ustanovenie § 192 ods. 5 totiž používa všeobecný pojem „nadriadený“. V tomto zákonnom ustanovení sa nenachádza žiadna bližšia špecifikácia koho má zákon na mysli pod pojmom „nadriadený“, preto je potrebné v súlade so zásadou právnej istoty, zákonnosti, ústavnosti a v neposlednom rade i zdravého rozumu ako i gramatického výkladu rozumieť a vykladať ho tak, že sa jedná o ktoréhokoľvek nadriadeného. Policajný zákon totiž sám vo svojich iných viacerých ustanoveniach obsahuje aj špecifikáciu nadriadeného slovami „bezprostredne nadriadený“, alebo „nadriadený, ktorý je oprávnený rozhodnúť o prepustení policajta zo služobného pomeru“ (pozri § 193), „nadriadený, ktorý policajta ustanovuje do funkcie“ (§ 28 ods. 1), „príslušný nadriadený“ (§ 33 ods. 2) a vo viacerých ustanoveniach používal aj konkrétne pojem „minister“ (§ 33 ods. 5).

Je potrebné z tohto pohľadu považovať za dostatočné, keď § 192 ods. 5 používa všeobecný pojem „nadriadený“, že táto zákonná podmienka bola naplnená tým, že dňa 30. 9. 2008 dôvod môjho prepustenia zistil jednak priamy nadriadený npor. T..., ale aj personálny nadriadený pplk. A... ako prvý zástupca riaditeľa KR PZ Nitra.

Je právne neudržateľný výklad uvedený v rozsudkoch súdov, že takýmto nadriadeným je až samotný minister vnútra SR a až keď sa jemu doručí návrh na prepustenie policajta zo služobného pomeru, týmto dňom ministrovi začína plynúť dvojmesačná subjektívna lehota podľa § 192 ods. 5 policajného zákona...

Je úplne anomálny výklad oboch súdov, ktoré vo svojich rozsudkoch prijali právny názor, že dvojmesačná subjektívna lehota na rozhodnutie plynie len od vtedy, keď dôvod na prepustenie policajta zistí ten personálne nadriadený policajný funkcionár, ktorý je oprávnený rozhodnúť o prepustení policajta zo služobného pomeru, a to konkrétne až minister vnútra, keď mu je daný na posúdenie celý dôkazový materiál a spis, pretože tu by práve nastal ten zásadný problém a bezprávny stav, že začatie plynutia zákonom stanovenej

subjektívnej dvojmesačnej lehoty by bolo ponechané na svojvoľné uváženie ktoréhokoľvek policajného funkcionára, vrátane ministra...

Preto zastávam jednoznačný názor, že rozhodnutie o mojom prepustení z policajného zboru mi bolo doručené po zákonom stanovenej dvojmesačnej prekluzívnej subjektívnej lehote...

Ďalšieho nezákonného, protiústavného, svojvoľného, arbitrárneho výkladu zákona sa súdy dopustili pri posudzovaní môjho dôvodu na prepustenie z policajného pomeru, kedy z jednoznačného nedbanlivostného konania svojvoľne toto posúdili ako úmyselné a ponechali kvalifikáciu, ktorú nezákonne uskutočnil rozhodujúci správny orgán a v rámci rozhodovania o rozklade si ju prispôboval ako im v danom okamihu vyhovovala...

V správnom ani súdnom konaní mi žiadne úmyselné konanie preukázané nebolo a súdy pochybili, keď sa stotožnili so svojvoľným výkladom správneho orgánu...

V podanom rozklade, ako i podanej žalobe a celom súdnom konaní namietam skutočnosť, že... je povinnosťou správneho orgánu mi preukázať nad akúkoľvek pochybnosť, že som konal úmyselne, pretože tento dôvod a jeho intenzita bol vzatý do rozhodnutia o mojom prepustení.

Oba rozhodujúce súdy moje argumenty nezobrali do úvahy a v dôvodoch svojich rozsudkov uvádzajú, že na zvlášť hrubé porušenie služobnej prisahy a služobnej povinnosti stačí aj nedbanlivostné konanie.

Takýto výklad a takéto použitie práva nemá obdobu a je prejavom jasnej svojvôle vo výklade dôležitých pojmov zo strany jednak rozhodujúceho správneho orgánu, ale najmä zo strany súdov, ktoré mali túto nezákonnosť a svojvôľu napraviť...»

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa M. S... na spravodlivý súdny proces pred neustranným a nezávislým súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Sžo/141/2010 zo dňa 28. 4. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. 5. 2011, porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa M. S... na spravodlivý súdny proces pred neustranným a nezávislým súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu Bratislava č. k. 1 S 135/2009-57 zo dňa 18. 2. 2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. 5. 2011, porušené bolo.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 5 Sžo/141/2010 zo dňa 28. 4. 2011 zrušuje spolu s rozsudkom Krajského súdu Bratislava č. k. 1 S 135/2009-57 zo dňa 18. 2. 2010 a vec vracia Krajskému súdu Bratislava na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. M. S... priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000,- EUR..., ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. P. K... trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 1 S 135/2009-57 z 18. februára 2010

V súvislosti s namietaným rozhodnutím krajského súdu ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých v súvislosti s napádaným rozhodnutím krajského súdu sťažovateľ namieta v konaní pred ústavným súdom, neposkytuje iný všeobecný súd na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania napádaného rozsudku krajského súdu č. k. 1 S 135/2009-57 z 18. februára 2010 využitím riadneho opravného prostriedku, a to odvolania, ktoré napokon aj využil. Na základe ním podaného odvolania sa najvyšší súd v rozsahu svojho preskúmacieho revízneho oprávnenia musel vo vzťahu k rozsudku krajského súdu v podstate vyrovnať s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovateľ na adresu tohto rozhodnutia krajského súdu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 141/2010 z 28. apríla 2011

Vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 141/2010, ústavný súd konštatuje, že túto treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Sžo 141/2010 z 28. apríla 2011 napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 1 S I 35/2009-57 z 18. februára 2010 potvrdil a v odôvodnení rozhodnutia uviedol:

«V prejednávanej veci bolo úlohou súdu preskúmať na základe žaloby podanej podľa § 247 a nasl. OSP zákonnosť rozhodnutia a postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. p. SLV-7/PK-2009 z 01. júla 2009, ktorým zamietlo rozklad žalobcu a potvrdilo Personálny rozkaz Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 570/2008 zo dňa 02. 12. 2008, na základe ktorého bol žalobca podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka PZ. Krajský súd žalobu zamietol.

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané po zákonom stanovenej prekluzívnej lehote, došlo k zúženému výkladu pojmu „nadriadený“, nebol dostatočne zistený skutkový stav (neboli vypočutí žalobcom navrhnutí svedkovia)

a taktiež nebolo preukázané, že žalobca svojim konaním naplnil skutkovú podstatu ustanovenia § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z.; bola porušená zásada materiálnej rovnosti, keď za rovnaké konanie jeden policajt zostal nepotrestaný.

Svoje odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu odôvodnil tým, že rozhodnutie o jeho prepustenie zo služobného pomeru je v rozpore so zákonom a spravodlivosťou, nakoľko bolo vydané po zákonom stanovenej prekluzívnej lehote a nebolo preukázané, že sa dopustil konania uvedeného v ustanovení § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., že jeho zotrvanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Ďalej neboli vypočutí žalobcom navrhnutí svedkovia, nebola dodržaná zásada materiálnej rovnosti, nakoľko za rovnaké konanie traja policajti boli prepustení zo služobného pomeru a jeden zostal úplne nepotrestaný a súd pri rozhodovaní veci nezobral do úvahy jeho stanovisko z 21. 10. 2009, v ktorom podal výklad k správnej úvahe, k zásade reformatio in peius v správnom konaní, podrobne rozviedol otázku zavinenia a v závere stručne zhodnotil celý nezákonný postup žalovaného.

Najvyšší súd po oboznámení sa s administratívnym a súdnym spisom dospel k záveru, že krajský súd sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu, na ktoré poukazoval v podanej žalobe a rozhodol v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, keď žalobu zamietol. Rozsudok krajského súdu bol vydaný po riadnom zistení skutočného stavu veci, obsahuje predpísané náležitosti a je v dostatočnom a zrozumiteľnom rozsahu odôvodnený. Najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a zdôrazňuje, že podľa ustálenej judikatúry najmä Ústavného súdu Slovenskej republiky úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Z ustanovení čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ani z čl. 37 ods. 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd nemožno vyvodiť právo účastníka konania a tomu zodpovedajúcu povinnosť orgánu verejnej moci konajúceho vo veci vykonať všetky dôkazy označené účastníkom konania. Zásada voľného hodnotenia dôkazov v spojení s princípom legality a zásadou spravodlivého rozhodnutia umožňujú orgánu verejnej moci vykonať iba tie dôkazy, ktoré sú podľa jeho úvah potrebné na objasnenie právne významných skutkových okolností relevantných pre spravodlivé

rozhodnutie v danej veci. Na ústavnosť odôvodnenia nie je totiž potrebné, aby sa v ňom uvádzali odpovede na všetky, a to aj nepodstatné a pre vec bezvýznamné okolnosti alebo návrhy účastníka konania, aj keď účastník konania ich vníma ako relevantné. Skutočnosť, že účastník sa s názorom súdu nestotožňuje, nepostačuje sama o sebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje tiež názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Pokiaľ ide o žalobcom namietané nedodržanie zákonnej prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutia a doručenie v zmysle ustanovenia § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z. z obsahu pripojeného administratívneho spisu aj najvyšší súd mal za preukázané, že dôvod prepustenia žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ jeho nadriadený zistil najskôr dňa 02. 10. 2010, kedy Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre prijalo podanie - sťažnosť Krajskej prokuratúry v Nitre, ktorou táto namieta porušenie služobných povinností príslušníkov KZ PR Nitra v súvislosti so zabezpečovaním predvádzania A. E. a P. D. na Okresný súd v Nitre. Rozhodnutie - personálny rozkaz, vydal Minister vnútra Slovenskej republiky dňa 02. 12. 2008 a ten istý deň žalobca rozhodnutie aj o 18:15 hod. prevzal.

Z uvedeného nesporne vyplýva, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bolo vydané a doručené v zákonom stanovenej subjektívnej lehote aj pri rozšírenom výklade pojmu „nadriadený“ v ustanovení § 192 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z.. Dodržanie jednoročnej objektívnej lehoty nebolo sporné, nakoľko k zvlášť hrubé porušenie služobnej povinnosti došlo 30. 09. 2008.

Žalovaný posúdil intenzitu porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti žalobcu v súlade so zákonom a na základe zákonom povolenej voľnej úvahy pri rozhodnutí Krajskému súdu a najvyššiemu súdu prislúcha skúmať (§ 245 ods. 2 OSP), či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, aké podklady pre svoje rozhodnutie k tomu správny orgán sústredil, či tak urobil v rozsahu, ktorý mu umožnil vec správne rozhodnúť a či tieto zistenia nie sú s týmito podkladmi v logickom rozpore.

Podstatou sporu pri preskúvaní zákonnosti postupu žalovaného bolo posúdenie, či správanie žalobcu naplnilo svojou intenzitou znaky zvlášť závažného porušenia služobnej

prísahy alebo služobnej povinnosti a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z..

Ako už najvyšší súd uviedol, námietky žalobcu uvedené v žalobe a v odvolaní nepovažuje za opodstatnené, nakoľko v priebehu správneho konania vyšli správne orgány obidvoch stupňov z dostatočne zisteného skutkového stavu, najmä z priamych dôkazov, výpovedí svedkov. Žalobcovi bola v konaní pred správnymi orgánmi daná v zmysle § 193 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. možnosť vyjadriť sa k návrhu na prepustenie zo služobného pomeru navrhovať dôkazy a obhajovať sa. Žalobcom navrhnutých svedkov - obvineného, jeho právneho zástupcu a osoby, s ktorou obvinený komunikoval, tak ako už bolo v rozhodnutiach konštatované, nemožno považovať za nestranné osoby, v dôsledku čoho správny orgán nepochybil keď ich k prejednávanej veci nevypočul. Na základe skutočností zistených v priebehu konania bolo nesporne preukázané, že žalobca počas výkonu eskorty obvinenému umožnil voľne pohybovať sa po chodbe budovy Okresného súdu v Nitre, pričom nezamedzil iným osobám v prístupe k obvinenému a umožnil mu dorozumievať sa najmenej s jednou osobou, ktorá je podozrivá zo spáchania viacerých trestných činov.

Podľa názoru najvyššieho súdu uvedené konanie žalobcu je v hrubom rozpore so služobnou prísahou uvedenou v § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z., ktorú žalobca zložil a ktorou sa zaviazal, že bude čestný, statočný a disciplinovaný, že svoje sily a schopnosti vynaloží na to, aby chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života, že sa bude riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a je tiež porušením čl. 28 ods. 1 písm. d) nariadenia MV SR č. 49/1993 o eskortovaní osôb, podľa ktorého je eskortujúci policajt povinný zamedziť iným osobám v prístupe k eskortovaným osobám a v dorozumievaní s nimi, ako aj ustanovenie § 48 ods. 3 a), g), h) zákona č. 73/1998 Z. z. v zmysle ktorého policajt je povinný plniť svedomitú úlohu, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený, v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor, dodržiavať služobnú disciplínu. Obrana žalobcu, že obvinený bol v útekovvej väzbe nemôže zvrátiť napadnuté rozhodnutie, naopak podľa výpovedí svedkov žalobca svojim ľahkovážnym konaním založil kolúzny dôvod väzby. Aj podľa názoru najvyššieho súdu žalobcovo konanie malo vysoko

negatívny vplyv na ostatných policajtov a zamestnancov Polície Slovenskej republiky a na verejnú mienku, čo má za následok poškodzovanie Polície Slovenskej republiky na verejnosti a narušovanie jej dôvery, a ohrozilo výsledok vyšetrovania v iných trestných veciach, preto konanie žalobcu bolo zvlášť hrubým porušením povinnosti a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov služby. Žalobca s ohľadom na svoje služobné postavenie a zaradenie v Polícii Slovenskej republiky si musel byť vedomý dôsledkov svojho konania, a v tomto smere nekonal čestne, statočne a disciplinovane, čím porušil služobný prísahu.

Podľa § 250h ods. 1 OSP, až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť; rozšíriť ho môže len v lehote podľa § 250b. Žalobca v stanovisku rozšíril svoju žalobu okrem iného o výklad pojmu správnej úvahy, vyjadril sa k zásade reformatio in peius v správnom konaní a podrobne rozviedol otázku zavinenia. Keďže uvedené rozšírenie žaloby žalobca nesporne urobil po zákonom stanovenej dvojmesačnej lehote, krajský súd nepochybil, keď sa v konaní nezaoberal týmito dôvodmi. Na základe uvedeného k týmto námietkam nebolo možné prihliadnuť ani v odvolacom konaní.

Krajský súd svoj názor k námietke žalobcu, že v prípade Mgr. M... G... žalovaný, ako v skutkovo zhodnom prípade postupoval rozdielne, odôvodnil v rozsahu podľa § 157 ods. 2 OSP. Žalobca spochybnil právny názor krajského súdu. Najvyšší súd v tejto súvislosti považuje za potrebné doplniť, že voči Mgr. M... G... bolo začaté konanie vo veci prepustenia zo služby príslušníka PZ za skutok, že 30. 09. 2008 ako veliteľ hliadky Obvodného oddelenia PZ Nitra N-105 spolu s členom hliadky ppráp. S... S... vykonával eskortu obvineného P. D. a nezabránil kontaktu obvineného s rôznymi civilnými osobami. Správny orgán rozhodnutím z 27. 11. 2008, č. p. ORP-3342-26/NR-2008 toto konanie zastavil, nakoľko nezistil porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a ponechanie Mgr. M... G... nepovažoval za ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. V danej prejednávanej veci na základe iného skutkového stavu bolo žalobcovi preukázané, že svojím konaním na rozdiel od Mgr. M... G... naplnil skutkovú podstatu ustanovenia podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z..

V súvislosti s dodatočne zaslaným uznesením prokurátorky vojenskej obvodnej prokuratúry sp. zn. OPv 333/08 zo 17. mája 2010, ktorým zastavila trestné stíhanie proti obvinenému žalobcovi za prečin zneužívanie právomoci verejného činiteľa, je potrebné

uviesť, že sa jedná o samostatné konanie, odlišné od konania o prepustení zo služobného pomeru, s inou trestnoprávnou skutkovou podstatou. Zastavenie trestného stíhania žalobcu nemá na posúdenia danej veci žiaden vplyv. Napriek tomu, že konanie žalobcu, pre ktoré bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka polície, nie je trestným činom, je naďalej takým konaním, pre ktoré je prepustenie odôvodnené. Zastavením konania v trestnej veci bola vyriešená len otázka trestno-právnej zodpovednosti žalobcu, čo v danom prípade nemôže ovplyvniť platnosť rozhodnutia o prepustení menovaného zo služobného pomeru, nakoľko otázka trestno-právnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijaté personálne opatrenie a predmetné personálne opatrenie nezávisí od rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní. Napokon aj v uvedenom uznesení prokurátorka v poslednom odseku zdôraznila, že príslušník Policajného zboru pri vykonávaní štátnej služby, teda aj pri vykonávaní predvádzania obvinených pred sudcu, musí postupovať v súlade aj s internými predpismi a správať sa v súlade so zásadami morálky, slušnosti a dodržiavať ustanovenia Etického kódexu príslušníka Policajného zboru.

Žalobca v odvolaní neuviedol také právne relevantné skutočnosti, ktoré by sponchybňovali vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu. Nepochybil preto krajský súd, ak žalobu zamietol. Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.»

Podľa názoru ústavného súdu rozsudok najvyššieho súdu dostatočným a presvedčivým spôsobom reaguje na odvolacie námietky sťažovateľa, ktoré sú v podstate totožné so sťažnostnými námietkami. V žiadnom prípade nemožno preto považovať rozsudok najvyššieho súdu za arbitrárny, ale ani za zjavne neodôvodnený. Niet preto ani príčiny na to, aby ústavný súd do záverov najvyššieho súdu zasiahol. Skutočnosť, že posúdenie veci najvyšším súdom nekorešponduje s posúdením sťažovateľa, sama osebe porušenie označených práv nezakladá.

Najvyšší súd sa jasne a presvedčivo vysporiadal s otázkou včasnosti vydania a doručenia personálneho rozkazu sťažovateľovi, ktorým bol prepustený zo služobného pomeru. Svoje závery pritom oprel o konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu.

Uviedol, ktorý moment považoval za zistenie príslušného nadriadeného o dôvode prepustenia sťažovateľa zo služobného pomeru a prečo.

Rovnako ústavne konformným spôsobom najvyšší súd vyhodnotil naplnenie zákonných znakov uvedených v § 192 ods. 1 písm. e) zákona o štátnej službe príslušníkov PZ. Tvrdenie sťažovateľa, podľa ktorého služobnú prísahu a služobné povinnosti neporušil, vyvrátil najvyšší súd tým, že poukázal na porušenie čl. 28 ods. 1 písm. d) nariadenia ministra č. 49/1993 o eskortovaní osôb, podľa ktorého je eskortujúci policajt povinný zamedziť iným osobám v prístupe k eskortovaným osobám a v dorozumievaní s nimi, pričom zo skutkového hľadiska považoval komunikáciu medzi eskortovaným obvineným a ďalšou osobou za preukázanú. Najvyšší súd sa teda zaoberal podmienkou splnenia všetkých znakov porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom sťažovateľom a tieto považoval za naplnené. Uviedol pritom dostatok dôvodov, ktoré takému záveru jednoznačne nasvedčujú. Na základe týchto skutočností nemožno rozhodnutie najvyššieho súdu považovať za neodôvodnené alebo za arbitrárne.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti rozsudku najvyššieho súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť z dôvodu absencie akejkolvek príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), resp. práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a označeným rozsudkom najvyššieho súdu.

Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, a rozhodovanie o ďalších požiadavkách sťažovateľa (zrušenie rozhodnutí, vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania) je podmienené vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd, bolo bez právneho významu sa týmito zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2011